

**СИЛАБУС КУРСУ**  
**ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА**  
*другий рік навчання*

Ступінь вищої освіти – **бакалавр**

Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Німецька та англійська мови)**

Викладач курсу **Солощенко Вікторія Миколаївна**, канд. пед. наук, доцент,  
завідувач кафедри теорії та практики романо-германських мов  
Контактна інформація [soloschenko\\_viktoria@ukr.net](mailto:soloschenko_viktoria@ukr.net); тел. +380955719740  
Консультація: кожний четвер місяця, 12.20, ауд. 264

**Обсяг курсу – 4 кредити**

|                                 | Загальна кількість годин – <b>120</b> |                  |
|---------------------------------|---------------------------------------|------------------|
|                                 | <b>3 семестр</b>                      | <b>4 семестр</b> |
| Практичні (семінарські) заняття | <b>26 год.</b>                        | <b>26 год.</b>   |
| Самостійна робота               | <b>32 год.</b>                        | <b>32 год.</b>   |
| Консультації                    | <b>2 год.</b>                         | <b>2 год.</b>    |

**Анотація до курсу**

Навчальна дисципліна «Практична фонетика» є однією з обов'язкових фахових дисциплін, що належить до циклу професійної підготовки майбутніх вчителів німецької мови і світової літератури. Саме тому, ця навчальна дисципліна вивчається у педагогічному університеті, що зумовлено професійною значущістю знань, умінь та навичок із теорії та практики німецькомовного мовлення як фахової дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Практична фонетика» є комплексна реалізація цілей навчання іноземної (німецької) мови, що полягає у цілісному формуванні, фонетичних, мовних навичок продуктивної мови студентів, а також їх рецептивних фонетичних навичок із урахуванням перспектив розвитку фонетики та фонології сучасної німецької мови.

Завдання навчального курсу полягають у формуванні мовних вмінь та навичок студентів вищих навчальних закладів, розширення їх лінгвістичного кругозору шляхом реалізації методичних (удосконалення фонетичних навичок та вмінь, необхідних студентам для подальшого застосування німецької мови у певних мовленнєвих ситуаціях із урахуванням об'єктивних обставин; удосконалення професійних навичок та вмінь, які необхідні студентам для їхньої роботи над вимовою учнів у школі), пізнавальних (сприяння розширенню кругозору студентів через певний мінімум теоретичних знань у галузі практичної фонетики та фонології німецької мови; ознайомлення із науковими та культурними досягненнями світової германістики) та практичних (удосконалення вимови та навчання фоностилістичним варіантам німецької мови; вільне користування отриманими практичними знаннями у мовленні; удосконалення фонематичного,

інтонематичного та фонетичного слуху; уміння виправляти фонетичні помилки учнів, використовуючи отримані теоретичні знання; уміння транскрибувати прості і складні мовні одиниці та відображати інтонацію за допомогою графіки) цілей вивчення навчальної дисципліни; вироблення та автоматизація основних навичок німецької вимови та реалізація їх у стилістично різноманітних мовних ситуаціях; розширення знань студентів про особливості вимови німецької мови в Німеччині та німецькомовних країнах; виховання культури спілкування студентів та максимальне оволодіння основами професійної підготовки.

### Структура курсу

| Години<br>(прак/<br>сам/) | Розділ / теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20/26                     | <b>Розділ 1. Коартикуляція звуків у німецькій мові.</b><br>Тема 1. Поняття коартикуляції звуків у мовленнєвому потоці.<br>Тема 2. Типи модифікацій звуків у мовленнєвому потоці.<br>Тема 3. Редукція, її види і ступені.<br>Тема 4. Асиміляція, її види і напрямки.<br>Тема 5. Акомодація.<br>Тема 6. Гемінація.<br>Тема 7. Закон кінця слова.<br>Тема 8. Поєднання звуків у слові й на стиках слів.<br>Тема 9. Фонетичне чергування німецьких голосних звуків.<br>Тема 10. Фонетичне чергування німецьких приголосних звуків. | Знати поняття коартикуляції звуків у мовленнєвому потоці, типи модифікацій звуків у мовленнєвому потоці. Розуміти особливості редукції, її види і ступені.<br>Знати специфіку асиміляції, її види і напрямки. Бути обізнаними щодо понять акомодації та гемінації. Розуміти закон кінця слова, поєднання звуків у слові й на стиках слів, фонетичне чергування німецьких голосних (приголосних) звуків. |
| 14/16                     | <b>Розділ 2. Німецька інтонація.</b><br>Тема 1. Поняття інтонації.<br>Тема 2. Компоненти інтонації.<br>Тема 3. Фразовий наголос.<br>Тема 4. Пауза. Види пауз.<br>Тема 5. Мелодія.<br>Тема 6. Емфатична інтонація.<br>Тема 7. Ритм німецького мовлення. Фразові ритмічні групи.                                                                                                                                                                                                                                                 | Знати особливості інтонації та її компоненти. Розуміти особливості вживання фразового наголосу, паузи, її види. Знати специфіку ритму німецького мовлення, фразові ритмічні групи тощо.                                                                                                                                                                                                                 |
| 14/18                     | <b>Розділ 3. Інтонація в різних</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Знати специфіку використання інтонації                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

### типах речень.

Тема 1. Інтонація складносурядного та складнопідрядного речення.

Тема 2. Інтонація окличних, наказових та питальних речень усіх типів.

Тема 3. Інтонація простого поширеного розповідного речення. Інтонація речень з однорідними членами речення.

Тема 4. Інтонація речень з уточненням.

Тема 5. Інтонація вставних речень.

Тема 6. Інтонація спонукальних речень, які виражають прохання та пропозиції.

Тема 7. Інтонація речень з прямою мовою.

складносурядного та складнопідрядного речення, особливості інтонації окличних, наказових та питальних речень усіх типів. Розуміти особливості інтонації простого поширеного розповідного речення, речень з однорідними членами речення, з уточненням, вставних речень, спонукальних речень, які виражають прохання та пропозиції, речень з прямою мовою.

- 4/4 **Розділ 4. Інтерпретація тексту.** Знати дефініцію поняття інтерпретації.
- Тема 1. Поняття інтерпретації. Розуміти особливості інтерпретації
- Тема 2. Інтерпретація німецькомовного тексту.

### Рекомендовані джерела інформації

#### Основні:

1. Лисенко Е. І. Deutsch. Німецька мова. Підручник для студентів неспеціальних вишів та факультетів / за ред. Е. І. Лисенко. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 304 с.
2. Лисенко Е. І. Вступний курс фонетики німецької мови / за ред. Е. І. Лисенко. – Вінниця : Нова Книга, 2007. – 120 с.
3. Стеріополо О. І. Теоретичні засади фонетики німецької мови / О. І. Стеріополо – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 316 с.
4. Шевченко О. О. Навчально-методичний посібник з практичної фонетики німецької мови / О. О. Шевченко – Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. – 124с.

#### Додаткові:

1. Frey E. Kursbuch Phonetik. Lehr- und Übungsbuch / E. Frey. – Max Hueber Verlag, München. – 2015. – 80 s.
2. Hirschfeld U. 33 Aussprachespiele / U. Hirschfeld, K. Reinke. – Ernst Klett, Stuttgart. – 2009. – 127 s.

#### Інформаційні ресурси

|                                                     |                                |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------|
| German Language Lab: оригінальні німецькі джерела з | [Die elektronische Ressource]. |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------|

|                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| автентичними аудіотекстами, фонетичні вправи, збірка аудіофайлів у різних форматах до окремих лексичних тем, уроки з вимови для тих, хто вивчає німецьку; | Das Regime des Zugriffes : <a href="http://german.about.com/library/blgerlab.htm">http://german.about.com/library/blgerlab.htm</a>                                                                     |
| Правила вимови та інтонації з фонетичними вправами;                                                                                                       | [Die elektronische Ressource].<br>Das Regime des Zugriffes : <a href="http://cornelia.siteware.ch/phone/tik/#intonation">http://cornelia.siteware.ch/phone/tik/#intonation</a>                         |
| Автентичні вірші німецькою мовою;                                                                                                                         | [Die elektronische Ressource].<br>Das Regime des Zugriffes : <a href="https://www.lyrikline.org/de/gedichte?nav=1&amp;lang%5B%5D=de">https://www.lyrikline.org/de/gedichte?nav=1&amp;lang%5B%5D=de</a> |
| Аудіокурси німецькою мови;                                                                                                                                | [Die elektronische Ressource].<br>Das Regime des Zugriffes : <a href="http://www.movi.com.ua/audiokursi-nimeckoyi-movi">http://www.movi.com.ua/audiokursi-nimeckoyi-movi</a>                           |
| Аудіокниги німецькою мовою;                                                                                                                               | [Die elektronische Ressource].<br>Das Regime des Zugriffes : <a href="http://www.movi.com.ua/audioknigi-na-nimeckiy-movi">http://www.movi.com.ua/audioknigi-na-nimeckiy-movi</a>                       |
| Фонетичний он-лайн конвертер з німецької мови                                                                                                             | [Die elektronische Ressource].<br>Das Regime des Zugriffes : <a href="http://familientagebuch.de/rainer/2007/38.html#4">http://familientagebuch.de/rainer/2007/38.html#4</a>                           |

### Політика курсу

➤ Політика щодо відвідування: Відвідування лекційний та аудиторних (практичних) занять є обов'язковим. Пропуски занять без поважної причини знижують рейтинг студента і не дають право студентові добирати втрачені таким чином бали при перескладанні матеріалу. Не допускається запізнення студента на заняття без поважної причини.

➤ Політика щодо дедлайнів та перескладання: Студент зобов'язаний вчасно, добросовісно і у повному обсязі виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і контрольної роботи. Якщо заняття пропущені з поважної причини (що підтверджується документально), то студент має право на повне зарахування балів пропущених занять за умови виконання передбачених на цих заняттях завдань у повному обсязі. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 40%). Студент повинен перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно».

➤ Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та заліку заборонено. Забороняється користування мобільним телефоном,

планшетом чи іншими мобільними пристроями, усними підказками, джерелами інформації під час опитування та виконання контрольних завдань. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.

**Оцінювання  
Розподіл балів  
(для заліку)**

|                             |              | Разом | Сума |
|-----------------------------|--------------|-------|------|
| Поточний контроль           |              |       |      |
| Розділ 1                    | Теми (1– 10) | 50    | 100  |
| Розділ 2                    | Теми (1 – 7) |       |      |
| Розділ 3                    | Теми (1 – 7) |       |      |
| Розділ 4                    | Теми (1 – 2) |       |      |
| Контроль самостійної роботи |              |       |      |
| Розділ 1                    | Теми (1– 10) | 50    |      |
| Розділ 2                    | Теми (1 – 7) |       |      |
| Розділ 3                    | Теми (1 – 7) |       |      |
| Розділ 4                    | Теми (1 – 2) |       |      |

**Розподіл балів  
(для екзамену)**

|                             |              | Разом | Сума | Підсумковий<br>(екзамен) | Сума |
|-----------------------------|--------------|-------|------|--------------------------|------|
| Поточний контроль           |              |       | 75   | 25                       | 100  |
| Розділ 1                    | Теми (1– 10) | 50    |      |                          |      |
| Розділ 2                    | Теми (1 – 7) |       |      |                          |      |
| Розділ 3                    | Теми (1 – 7) |       |      |                          |      |
| Розділ 4                    | Теми (1 – 2) |       |      |                          |      |
| Контроль самостійної роботи |              |       |      |                          |      |
| Розділ 1                    | Теми (1– 10) | 25    |      |                          |      |
| Розділ 2                    | Теми (1 – 7) |       |      |                          |      |
| Розділ 3                    | Теми (1 – 7) |       |      |                          |      |
| Розділ 4                    | Теми (1 – 2) |       |      |                          |      |

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                               |
|----------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, заліку                                        |
| 90 – 100                                     | <b>A</b>    | відмінно                                                    |
| 82-89                                        | <b>B</b>    | добре                                                       |
| 74-81                                        | <b>C</b>    |                                                             |
| 64-73                                        | <b>D</b>    | задовільно                                                  |
| 60-63                                        | <b>E</b>    |                                                             |
| 35-59                                        | <b>FX</b>   | незадовільно з можливістю повторного складання              |
| 0-34                                         | <b>F</b>    | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |